

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ/ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ημερομηνία: Σάββατο 5 Ιανουαρίου 2019

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Ο συγγραφέας αναφέρεται στη φυσιογνωμία και στον ρόλο του δασκάλου. Αρχικά υπογραμμίζει πόσο καθοριστική είναι η συμβολή του δασκάλου στη μόρφωση των νέων. Στη συνέχεια υποστηρίζει ότι ο ρόλος του σήμερα διαφοροποιείται, καθώς του ζητείται να βοηθήσει στην επίλυση ενδοοικογενειακών ζητημάτων. Η αρμοδιότητά του αυτή απαιτεί φιλικά συναισθήματα και αμοιότρομη αγάπη μεταξύ δασκάλου και μαθητών, χαρακτηριστικά τα οποία απέχουν από τη σχέση διδάσκοντος και διδασκομένων, όπου κοινός τόπος είναι η γνώση. Παράλληλα ισχυρίζεται ότι η αγάπη για τον μαθητή δεν πρέπει να υποκαθιστά το ενδιαφέρον για τη γνώση. Γι' αυτό επισημαίνει πως κάθε δάσκαλος οφείλει να προσεγγίζει συναισθηματικά τους μαθητές του, χωρίς όμως να αποκλίνει από το βασικό του έργο, τη μεταλαμπάδευση της γνώσης.

(115 λέξεις)

B1. Τα σχολικά βιβλία είναι παρτιτούρες: ο ήχος που θα βγάλουν εξαρτάται από τον δάσκαλο. Όπως κατά τη μελέτη της μουσικής μια παρτιτούρα είναι αναγκαία, για να υπάρξει πρόοδος, έτσι και τα σχολικά βιβλία αποτελούν εργαλείο στην εκπαιδευτική διαδικασία. Στη μουσική το ίδιο μουσικό κομμάτι μπορεί να αποδοθεί με διάφορες εκτελέσεις κι όλες μπορεί να είναι εξαιρετικές. Όμοια θα λέγαμε υπάρχουν πολλοί δάσκαλοι που μπορούν ν' αποδώσουν με διαφορετικό τρόπο τη διδακτέα ύλη, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν είναι αποτελεσματικοί. Τέλος πολλοί μπορεί να είναι σε θέση να εκτελέσουν μια παρτιτούρα χωρίς αυτό να σημαίνει πως είναι κίολας δεξιότητες και είναι, επομένως, σημαντικό να κατανοήσουμε πως με ανάλογο τρόπο λειτουργεί και η εκπαίδευση: πολλοί έχουν την ιδιότητα του δασκάλου, αλλά λίγοι μπορούν να διδάξουν πραγματικά.

(126 λέξεις)

B2α.

1. Η χρήση του ερωτηματικού δηλώνει πως πρόκειται για μια ερωτηματική πρόταση που χρησιμοποιείται ως μεταβατική ανάμεσα σε δύο επιμέρους ζητήματα, εισάγοντας τον αναγνώστη στο επόμενο θέμα. Παράλληλα κινητοποιεί το ενδιαφέρον, ώστε αυτός να παρακολουθήσει τη συνέχεια των απόψεων του συγγραφέα.
2. Η χρήση της άνω κάτω τελείας δηλώνει ότι ακολουθεί επεξήγηση, διευκρίνιση στο τμήμα λόγου που προηγείται.

B2β. Στην τέταρτη παράγραφο του κειμένου η συνοχή επιτυγχάνεται ως εξής: Μεταξύ πρώτης και δεύτερης περιόδου η συνοχή επιτυγχάνεται με επανάληψη της φράσης «δάσκαλος και μαθητής», ενώ μεταξύ δεύτερης και τρίτης περιόδου αλλά και τρίτης - τέταρτης με τη χρήση των διαρθρωτικών/μεταβατικών λέξεων «λοιπόν» και «αν» αντίστοιχα.

B3.

1. - όλο και περισσότερο αναθέτουμε σήμερα στον δάσκαλο όλων των βαθμίδων – με διαφορετικό βαθμό απαιτητικότητας από βαθμίδα σε βαθμίδα και από τάξη σε τάξη – τον ρόλο ενός δεύτερου γονιού: **ενεργητική σύνταξη**
- αναμένουμε ή απαιτούμε από αυτόν: **ενεργητική σύνταξη**

2. Μετατροπή της σύνταξης

Όλο και περισσότερο ανατίθεται σήμερα στον δάσκαλο όλων των βαθμίδων – με διαφορετικό βαθμό απαιτητικότητας από βαθμίδα σε βαθμίδα και από τάξη σε τάξη – ο ρόλος ενός δεύτερου γονιού, αναμένεται ή απαιτείται από αυτόν.

B4α. προπαρασκευή = προετοιμασία

παραδοχή = διαπίστωση

λογίζονται = σκέφτονται

B4β. ετήσια *συνδρομή*

απαίτηση των μαθητών του σχολείου μας

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2019
Α΄ ΦΑΣΗ

E_3.Nλ2Γ(α)

- Γ. Το κείμενο που μας ζητείται να γράψουμε είναι ομιλία στο πλαίσιο σχολικής εκδήλωσης. Χρειάζεται, λοιπόν, να φέρει προσφώνηση προς τον Σύλλογο Διδασκόντων και τους μαθητές και να διέπεται από στοιχεία προφορικότητας, όπως η χρήση α΄ και β΄ προσώπου, η επανάληψη της προσφώνησης στο κύριο μέρος, η αποφώνηση μετά τον επίλογο.

Ενδεικτικά ο μαθητής θα μπορούσε να αξιοποιήσει το παρακάτω υλικό για την Παραγωγή Λόγου:

[Προσφώνηση] *Κυρίες και Κύριοι,
Φίλες και Φίλοι,
Αγαπητοί συμμαθητές*

[Πρόλογος] **Θέμα:** Ο ρόλος του δασκάλου στη ζωή των νέων
Θέση: Υπάρχουν σημαντικοί λόγοι που καθιστούν σημαντικό τον ρόλο του δασκάλου στη ζωή των νέων και γι' αυτό χρειάζεται να προσδιορίσουμε τρόπους με τους οποίους οι δάσκαλοι θα κινητοποιήσουν το ενδιαφέρον των παιδιών για τη γνώση

[Κύριο Μέρος]

Α΄ Ζητούμενο: Λόγοι για τους οποίους οι νέοι χρειάζονται άξιους δασκάλους σήμερα

I. Ανάγκες που έχουν οι νέοι

- Ανάγκη για απόκτηση γνώσεων, πνευματικής καλλιέργειας, ευρύτητας πνεύματος
- Ανάγκη ανάπτυξης κριτικής σκέψης και ικανότητας για αξιολόγηση του όγκου πληροφοριών που αυτοί δέχονται καθημερινά, σε μια εποχή κατά την οποία κυριαρχεί η υπερπληροφόρηση και η παραπληροφόρηση
- Ανάγκη για ύπαρξη υγιών προτύπων όπως αυτό του μορφωμένου ανθρώπου, πρότυπο το οποίο αντανακλάται στο λειτούργημα του δασκάλου
- Ανάγκη για καθοδήγηση και ψυχολογική στήριξη επειδή ως νέοι αντιμετωπίζουν σοβαρά διλήμματα άμεσα συνυφασμένα με την ηλικία τους, την καθημερινότητά τους και τις αποφάσεις που καλούνται να λάβουν
- Ανάγκη για ηθική καλλιέργεια, για απόκτηση ηθικών αξιών και κοινωνικών αρετών στο πλαίσιο του εκκοινωνισμού τους
- Ανάγκη διαμόρφωσης γνήσιας εθνικής και διεθνικής συνείδησης

II. Οφέλη από την ύπαρξη άξιων δασκάλων

Οι νέοι, ερχόμενοι σε επαφή με άξιους δασκάλους:

- Καλλιεργούνται πνευματικά αποκτούν γνώσεις όχι μόνο μέσα από το πλήθος των γνωστικών αντικειμένων που διδάσκονται στο σχολείο αλλά και μέσα από την τροφοδότησή τους με ιδανικά και αξίες ζωής
- Αποκτούν κοινωνική και πολιτική συνείδηση που τους επιτρέπει τη σταδιακή ένταξή τους στο κοινωνικό περιβάλλον
- Αναπτύσσουν μια ολοκληρωμένη και ισορροπημένη προσωπικότητα
- Νιώθουν ασφάλεια, έχουν κοντά τους έναν άνθρωπο τον οποίο μπορούν να εμπιστευτούν και να θέτουν τους προβληματισμούς τους

B΄ Ζητούμενο: Τρόποι με τους οποίους οι δάσκαλοι θα μπορούσαν να κινητοποιήσουν το ενδιαφέρον των παιδιών για τη γνώση

Οι δάσκαλοι καλούνται να

- αποτελούν οι ίδιοι πρότυπο μορφωμένου ανθρώπου τόσο μέσω των γνωστικών τους προσανατολισμών όσο και μέσω της καθημερινής τους στάσης ζωής ως επιστήμονες και ως μέλη του κοινωνικού και πολιτικού περιβάλλοντος
- υιοθετούν έναν τρόπο διδασκαλίας ο οποίος θα στοχεύει στην ενθάρρυνση της συμμετοχής των μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία, στην πνευματική και στην ηθική καλλιέργειά τους αλλά και στην ανάδειξη της αξίας του διαλόγου στην καθημερινότητα των παιδιών
- περιορίσουν τη στείρα μάθηση και αποστήθιση της διδακτέας ύλης
- χρησιμοποιούν τη διαίσθηση και τις εμπειρίες τους και να είναι ικανοί να εφαρμόζουν στην τάξη τους καινοτομίες
- κατευθύνουν τον μαθητή στην αναζήτηση της γνώσης και στον κριτικό στοχασμό, να ενθαρρύνουν τη δημιουργικότητα, την αυτενέργεια, τον πειραματισμό (π.χ. αισθητική αγωγή)
- αξιολογούν τους μαθητές με ποιοτικά κριτήρια που θα καλύπτουν το σύνολο της προσπάθειάς τους και της συμπεριφοράς τους
- διευρύνουν τη σκέψη και να καλλιεργούν τη φαντασία των μαθητών, να δίνουν την ευκαιρία για διάλογο, για εποικοδομητική ανταλλαγή ιδεών, για συζητήσεις σχετικά με θέματα επίκαιρου χαρακτήρα και προβληματισμού στο πλαίσιο, για παράδειγμα, του θεσμού των μαθητικών κοινοτήτων
- απαιτούν από τους μαθητές τη διαθεματική προσέγγιση της γνώσης.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2019
Α΄ ΦΑΣΗ

E_3.Nλ2Γ(α)

[Επίλογος] Παρόλο που οι δάσκαλοι δε βρίσκονται στο προσκήνιο, η εποχή μας καθιστά αναγκαία την παρουσία τους προκειμένου να δραστηριοποιηθούν και να συμβάλουν στην ανάπτυξη της κοινωνίας.

[Αποφώνηση] Σας ευχαριστώ για την προσοχή με την οποία με παρακολουθήσατε αλλά και για τον πολύτιμο χρόνο που μου αφιερώσατε.